

Pályázat

Jean-Baptiste Montagne

Pedagógiai innovációs díjra

„MARISTA MÓKUSOK MŰHELYE”
családi szakkör

Készítette: Balog Edit Judit

Szent Pál Marista Általános Iskola, Magyarország

Karcag, 2023.05.10.

Tartalomjegyzék

1.Bevezetés	3
1.1. <i>Iskolánk rövid bemutatása .....</i>	3
1.2. <i>A pályázatíró bemutatkozása .....</i>	4
2. Hogyan született meg a Marista Mókusok Műhelye szakkör ötlete?	5
2.1. <i>Marista Mókusok Műhelye családi szakkör céljai:.....</i>	7
3. Marista Mókusok, azaz a szakkör tagjainak a bemutatása.....	7
4. A szakkör beindítása.....	8
4.1. <i>A 2020-2021. tanév.....</i>	8
4.2. <i>A 2021-2022.tanév.....</i>	10
4.3. <i>A 2022 – 2023. tanév.....</i>	14
5.Elért eredmények, hatások	20
6.Fenntarthatóság.....	21
7.Összegzés	22

1.Bevezetés

1.1.Iskolánk rövid bemutatása

Intézményünk, a Szent Pál Marista Általános Iskola Magyarország keleti részében egy kisvárosban, Karcagon található. Mi tősgyökeres karcagiak a Nagykunság szívének tartjuk lakóhelyünket, melyet aztán több kisebb település vesz körül. Nincs beiskolázási körzetünk, olyan keresztény családok gyermekeit várjuk Karcagról, vagy akár környékéről is, akik elfogadják pedagógiai hitvallásunkat és értékrendünket. Városunk egyik jellemzője, hogy az északi és a déli szélén is cigány telep található. Mivel iskolánk az északi peremhez közel fekszik, így innen iratkoznak be hozzánk leginkább. Érdekesség viszont, hogy egyre nagyobb számban a déli cigány telepről is érkeznek hozzánk jelentős számban gyerekek. A családok tehát, amelyekből tanulóink kikerülnek 90% feletti arányban hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek. Jelenlegi létszámunk: 300 tanuló, jelenleg évről évre folyamatosan nő ez a szám.

Iskolánk nagy múltra tekint vissza, napjainkra gondolván viszont jelentős mérföldkő volt, amikor 2010.szeptember 01-től a Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend lett a fenntartó és a tulajdonos, tehát már 13 éve marista iskolaként működünk. A katolikus keresztény hitre nevelést a pedagógusok és az iskolában dolgozó szerzetes testvérek együtt valósítják meg. A nevelő oktató munkánk fő alapja Mária szeretete, a katolikus keresztény gondolkodás, a hitéleti szokások.

Marista szellemiségű iskolánk az egyszerűség, az alázatosság, a szerénység, a családi szellem és a jelenlét jegyében működik.

Nappali rendszerű, nyolc évfolyamos általános iskolai oktatás zajlik nálunk. Tantestületünk 15 alsós tanítónőből és nagy örömünkre szolgál, hogy végre van egy tanító bácsink is, továbbá 8 fő felsős tanárból és óraadókból tevődik össze. Két marista testvér segíti munkánkat, mindennapjainkat. Nem nagylétszámú tehát a tantestületünk, de a városunkban is elismert az összetartásunk, az egymás megsegítése és hogy a nehézségeken is átlendít minket a sokszor hangos jókedvünk.

1.2.A pályázatíró bemutatkozása

Balog Edit Judit vagyok. 1988-ban végeztem a debreceni Tanítóképző Főiskolán, technika szakkollégiumi kiegészítéssel. Mindig is kedveltem a kézműveskedést, apró tárgyak, díszek készítését, az alkotást. Jó érzés bevezetni ennek rejtelseibe a kicsiket, látni arcukon az alkotás örömét és azt, amikor csillogó tekintettel hazaviszik apró ajándékaikat.

Pályám jelentős részét, 28 évet az Arany János Általános Iskolában töltöttem alsós tanítónőként és legtöbbször osztályfőnök is voltam. Ez városunk másik olyan iskolája, aminek vonzáskörzete cigány telepet érint, jelen esetben a Déli külvárosit. Így már pályám kezdetén is zömmel hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanítványaim voltak.

Hetedik tanéveemet kezdtem idén a Szent Pál Marista Általános Iskolában, mint tanítónő. A két cigány telep lakosai között már nagyon nagy a keveredés, beházasodás, így sok mostani tanítványom szüleit, rokonait már ismertem, vagy tanítottam, akár még osztályfőnöke is voltam a régi iskolámban. Érdekes ez a szituáció, ami szerintem nagyban segíti is a munkámat, hisz a bizalom, a szimpátia köztem és a család között így szinte egyből megvan, vagy jóval hamarabb kialakul. 35 éve vagyok a pályán, leírhatom, hogy már generációk nőttek fel mellettem. Mindig is fontos volt számomra a tanítás mellett az odafigyelés ezekre a sokszor hányatott sorsú gyerekekre, családjukra. Éveken át ifjúságvédelmi posztot is láttam el, de mint osztályfőnök is, sokszor „pótanyuként” próbálom a helyes irányba terelni az életüket a kis rám bízott apróságoknak. Munkám egyik alappillére a folyamatos jelenlét, hogy bármikor számíthassanak rám, mind a szülők, mind a gyerekek. Mindig arra biztatom őket, hogy keressenek bátran és bármi probléma van, beszéljük meg.

2. Hogyan született meg a Marista Mókusok Műhelye szakkör ötlete?

A 2019-2020. tanévben induló első osztályok közül az 1.a osztály nevelését - oktatását bízta rám és tanító páromra az iskola vezetősége és fenntartója. Ők lettek a Marista Mókusok, akikről még annak a tanévnek a végén írtunk is egy pályázatot kolléganőmmel: „Marista Mókusok a távoktatásban” címmel. Ez a pályázat bemutatta a világméretű covid járvány miatt bezárt iskolában - a Szent Pál Marista Általános Iskolában -, az osztályunkban kialakított online oktatás mikéntjét. Az oktatás új helyzetét és ennek az általunk kigondolt és véghez vitt megoldásait. Az oktatás színtere lényegében egy zárt Facebook csoport lett, mely most a 2022- 2023.tanévben is megállja még a helyét. Ez az elmúlt négy év is minket igazolt, a módszer sikeresnek bizonyult.

Innen származik a Marista Mókusok Műhelyének, azaz egy iskolai keretek között megvalósítható kézműveskedő családi szakkörnek az ötlete. 2020 tavaszán ugyanis az iskolai bezárások végett az összes tanórát csak online formában tudtam megtartani, a gyerekek munkáiról, előrehaladásukról is csak így tudtam tájékozódni. Vizuális kultúra, technika életvitel és gyakorlat tantárgyakat is „tanítottam”. Feladtam a csoportban az elkészítendő anyagot, mellékeltem oktató videót, kész

munkadarabomról fotókat. Meghatároztam az időpontot, amikorra vártam a beadandókat, vagyis fotókat az elkészített munkákról.

Hetente kaptam a szebbnél szebb színesceruzás, zsírkrétás, vagy festett rajzokat. Technika órára is küldték a papírból készült dekorációkat, a hajtogatott dísz szalvétákat vagy a kreatív szendvicsekről a fotókat. Az sokszor szembetűnő volt, hogy elsős gyermekekhez képest feltűnően jó kézügyességgel rendelkeznek a Mókusaink. Egyértelmű volt, hogy ki segíthetett a feladatok kivitelezésében. Nyilván nem akartam kedvüket szegni a szülőknek, örültem, hogy támogatták gyermekeiket az alkotások elkészítésében. Ismerve őket, tudtam, hogy legtöbbjük nagyon fiatalon vált szülővé. Még nem rég ők is az iskola padjaiban ültek és most kicsit megint újra gyermekké, tanulóvá válhattak és sokan éltek is a lehetőséggel. Mókusaink még csak kicsi elsősök voltak és igényelték is nagyban a támogatásukat a tanulásban is, illetve a beadandók elküldésében.

Nagyon szerencsések voltunk a tanító párossal, hogy egy támogató, motiválható szülői gárdát kaptunk, akiket aztán még tovább lehetett lelkesíteni a virtuális okleveleinkkel, dicséretekkel mind a netes csoportunkban, de akár messenger beszélgetésekben is. Látva tehát, milyen jó kézügyességű, lelkes szülői csapattal állok szemben, itt volt a lehetőség egy kézműves szakkör létrehozására. Erről a tervemről az iskolavezetést is tájékoztattam. Nagyon lelkesen fogadták az elképzelésemet.

2.1. Marista Mókusok Műhelye családi szakkör céljai:

- tanulóink képességei, készségei a tanórán kívüli foglalkozásokon is fejlődhetnek
- a szülők bevonása szakköri keretekben iskolánk életébe, ezáltal az iskola és a szülői ház kapcsolatának az elmélyítése
- a gyerekeknek lehetőséget teremteni arra, hogy nemcsak a pedagógussal, hanem a szüleikkel is együtt tudjanak kézműveskedni, alkotni
- innováció bevezetése, amiből táplálkozhatunk, amivel a szülőket még jobban az iskola, a tanulás, a keresztény hit, a marista szellemiség mellé állíthatjuk
- a heti szakköri foglalkozások rendszeres elfoglaltságot jelenthetnek a szülőknek, még olyan családoknak is, akiknek az élete tele van küzdelemmel, bizonytalansággal, rendszertelenséggel
- minél több újrahasznosított anyag feldolgozása munkáink folyamán, ezáltal környezetünk védelme
- befogadóvá válás a képzőművészeti alkotásokra

3. Marista Mókusok, azaz a szakkör tagjainak a bemutatása

Az osztállyal már négy éve dolgozunk együtt. A szakköri tagok közülük kerülnek ki. Akinek tud jönni hozzátartozója, az részt vesz a szülőjével, akár kistestvérével együtt a foglalkozáson. Nagyon örülnek, ha családjukból megjelenik valaki és együtt dolgozhatnak. Szinte versengenek azért, hogy kinek tud eljönni családtagja a kedd délutáni foglalkozásra. Az egész osztálylétszámot nézve egy-két olyan Mókusom van csupán, akihez még egyszer sem jött senki. Akik nem tudnak bekapcsolódni, ők napközis foglalkozáson maradnak az osztályteremben. Ha csak nagyon kevés szülő jelenik meg egyéb elfoglaltsága végett, akkor az egész osztállyal együtt kézműveskedünk.

Osztálylétszámunk 17 fő körül mozog, távozó-érkező minden tanévben akad. A nemek aránya is ideális, jelenleg 8 lányunk és 9 fiúnk van. Hárman jönnek busszal a déli külvárosból, a többiek az északi külvárosból, vagy amelletti utcákból érkeznek. A gyerekek kb. egyharmada már önállóan jár iskolába, a többieket hozza-viszi valamelyik családtag. Összeforrott, segítőkész kis csapat.

Minden tanév végén készítünk szociometriai felmérést az osztályban és ez is erről az összetartó kötődésről számol be. Tavaly még két tanuló volt peremhelyzetben, de már hónapok óta látjuk, hogy ez megszűnt, javult a helyzet. Kisebb-nagyobb, vagy akár csak két fős csapatokba verődve játszanak szívesen. Már csak egy kisfiú van, aki olykor kimarad közülük. Ő egy sajátos nevelésű igényű tanuló, akinek autistaszerű vonásai is vannak. Őt már teljesen elfogadták egyébként és társukként kezelik, és ha kell, még akár védelmükbe is veszik másokkal szemben. Ő elég öntörvényű és olykor látványosan elvonul, bezárkózik a kis saját világába, míg máskor pedig önfeledten fogócskázik a társaival.

4. A szakkör beindítása

4.1. A 2020-2021. tanév

A tanév egy új járványügyi protokollal indult, melynek betartása magában hordozta az újabb covid miatti iskolabezárás lehetőségének az elkerülését. A cél az volt, hogy az oktatás hagyományos módon el tudjon indulni, mert azt azért leszögezhetjük, hogy a távoktatás mind az iskolára, a diákokra, a szülőkre és ránk, pedagógusokra is komoly terhet jelentett. A gyerekek is várták a már általam beharangozott szakkört, de a lényege sajnos ekkor még nem valósulhatott meg, a szülők nem látogathatták iskolánkat, természetesen más idegenek sem. Volt már szakkör, csak szülők nélkül. Csak gyermekek léphettek be az iskola falai közé. Kötelező volt a maszk használata, a gyakori kézmosás és termeink szellőztetése.

Januárban aztán végre adódott egy jeles alkalom, ami kapcsán - még ha ugyan csak képletesen is -, együtt tudtunk végre dolgozni a szülőkkel. Szent Pálról – iskolánk névadója – minden tanév januárjában megemlékezünk egy városi kézművespályázattal, aminek témája mindig annak a tanévnek a pasztorális mottójához kapcsolódik. Az „Ébredj!” jelmondat magában foglalja a figyelemfelhívást, a körültekintő változást, változtatás lehetőségét is. A pályázat „ÚjrAlkotó” címével a figyelmet a környezetvédelemre, az újrahasznosításra, annak szükségességére akartuk irányítani. Összedugtuk fejünket az osztállyal, mert egy csoportos alkotással akartunk nevezni rá. Mi az, amiből sok van összegyűjtve a szekrényben, ami könnyen alakítható, színezhető, amivel könnyen lehet dolgozni egy alsós gyermeknek is? – merült fel a kérdés. Végül egy faliképet gondoltunk ki papírból, pontosabban feldarabolt wc papír gurigákból. A falikép, hogy mégiscsak kapcsolódjon marista iskolánkhoz, egy piros marista szívet ábrázolt kék háttérben. Az alkotóelemeket otthon készítették elő a gyerekek szülői közreműködéssel. Ezzel a „csellel” a szülőket is sikerült bevonnunk a munkába. Ugyan nem jöhettek be hozzánk az iskolába, de így mégiscsak az ő kezük nyomát is viselte a pályaművünk, hiszen többen is vittek haza belőle, majd a pirosra vagy kékre festett gurigákat visszahozták a gyerekek az iskolába. Itt aztán több órás munkával összeragasztottuk, majd leadtuk zsűrizésre a pályamunkánkat. Izgatottan vártuk az eredményhirdetést, nem hiába.

Különdíjat nyertünk a „marista szívvel”. A kép azóta is a tantermünket díszíti a pasztorális falunkon, és ez volt az első „közös” szakköri munkánk a szülőkkel karöltve.¹

4.2. A 2021-2022.tanév

Harmadik tanévet kezdtük Marista Mókusainkkal. Változatlanul egyéb tantárgyak mellett tanítottam az összes készségtárgyat és végre eljött a lehetőség a Marista Mókusok Műhelye családi szakkör beindítására heti egy tanórában. Az év eleje ugyanúgy, mint bármely tantárgy esetében az éves munka megtervezésével indult. Szakköri tervet készítettem², mely magába foglalja az egész éves céljaimat, megvalósítandó terveimet. A betervezett feladatoknál az alábbi szempontokra figyeltem:

- anyag és eszközszükséglet
- tananyaghoz való kapcsolódás
- életkori sajátosságok
- praktikusság
- kapcsolódás az ünnepekhez
- újrahasznosítás
- környezettudatosság
- az éves mottónk figyelembevétele
- koncentráció az egyházi ünnepekre

Az első hét szervezési feladatokkal telt el. Jelenleg már olyan sok és nagylétszámú osztályunk van, továbbá sok szakkörünk, fejlesztő csoportunk működik, hogy komoly gondot jelent minden foglalkozásnak helyet találni iskolánkban. Így mi létszámtól függően helyet kaptunk az egyik fejlesztőszobában, de ha már túl sokan voltunk, akkor a termünk előtti folyosórészt rendeztük be helyszínnek. Ha csak 1-2 szülő érkezett, akkor pedig ők ültek be az osztálytermünkbe, nyilván a saját „Mókusuk” mellé és így együtt maradt az egész osztály.

---

¹ <https://youtu.be/19wEAzhNM30> -Karcag TV riportja az „ÚjrAlkotó” pályázatunkról

² 1. számú melléklet

Tanév elején az első néhány foglalkozáson „csupasz” füzeteket, munkafüzeteket, tankönyveket fedtünk be, mert szerettük volna megóvni az állagukat egészen tanév végéig.

Iskolánkban cigány nemzeti oktatás folyik, hisz tanulóink és családjaik nagy százalékban cigány származásúak. Próbáljuk segíteni őket a hagyományaik

ápolásában, ezért a termünkben kialakítottunk egy roma sarkot, ahova egy nagyméretű cigány zászlót szerettünk volna kitenni.

A díjnyertes „marista szív” mintájára, nagyrészt újrahasznosított alapanyagból készítettük el több szakköri foglalkozásunk keretében a zászlónkat.

Évszakokhoz kapcsolódóan dekoráltuk a termünket.

Félévkor az elhasználdott füzet-, munkafüzet-, és tankönyvborítókat újakra cseréltük. Itt is az újrahasznosítás dominált. A nagyméretű hirdetési újságok lapjaiból kiváló, színes befedők lettek és a könyvek, munkafüzetek megújultak.

A farsangi bohókás, csodaszép vagy épp félelmetes álarcok mindig nagy sikernek örvendenek a gyerekek körében. A hagyományos télűző, szinte az egész várost megmozgató farsangi felvonulásunk sok előmunkát szokott igényelni. Előzetes feladatként az osztály kiválasztotta, hogy minek öltözik be. A megálmodott ötlet fejdíszre és a zsákruha méretre szabása egy osztálynyi tanulóra több szakköri alkalmat is magába foglalt. Lelkes segítőkre tettem szert a szülők személyében, hálásak voltunk nekik a tanítópárommal együtt, nagy terhet vettek le a vállunkról.

A húsvéti ünnepkör, a tavaszvárás, rengeteg lehetőséget rejt magában:

- szalvétahajtogatás,
- ablak és ajtódíszek,
- ünnepi ajándékkísérő és üdvözlőkártyák,
- díszes tojástartók

Ezekből az ötletekből válogatva színesítettük foglalkozásainkat.

4.3. A 2022 – 2023. tanév

Szerencsére ebben a tanévben is úgy alakult a tantárgyfelosztás, hogy még mindig a Marista Mókusokat tanítom - akik közben már nagy negyedikkéssé cseperedtek - és heti egy alkalommal továbbra is tudok tartani Marista Mókusok Műhelye családi szakkört keddenként a 9. órában.

A szakköri tervemben most is meghatároztam az éves elképzeléseimet, melyek fő irányában megegyeztek a tavalyi céljaimmal. Kibővítettem viszont egy új tevékenységgel, hogy az aktuális, városunkban megrendezett kiállításokra látogatunk el a szakköri tagokkal és szüleikkel együtt. Próbáltam havi lebontásban meghatározni előre a feladatinkat. Egy szakköri terv elég rugalmas ahhoz, hogy a pedagógus bármikor változtathasson rajta és kihasználjunk egy hirtelen adódó lehetőséget például egy kiállítás megtekintésére.

Hónap	TÉMAKÖR KIÁLLÍTÁSOK	MEGJEGYZÉS, REFLEXIÓK, (KATOLIKUS TARTALMAK)
Szeptember	- éves szakköri terv megbeszélése - részvétel kiállítás megnyitásán (Városi Csokonai Könyvtár) - füzetek, munkafüzetek befedése - osztálydekoráció készítése (őszi falevelek)	- egymás segítése - egymásra figyelés - empátia - munka szeretete
- 09.13. Szűcs Sándor: Madárkereső királyfiak könyvbemutató és mesekönyv illusztrációk kiállítása a Városi Csokonai Könyvtárban		

Október	<ul style="list-style-type: none"> - őszi ajtódísz - őszi ablakdíszek a tanterembe és a folyosóra 	<ul style="list-style-type: none"> - reális önértékelés - kreativitás - találékonyság
<p>- 10.18. Kunrózsa csipkekör kiállítása a Déryné Kulturális Központban</p>		
November	<ul style="list-style-type: none"> - Márton napi dekorációk - az iskolai karácsonyi vásárra való készülés - Mikulásváró műsor dekorációjának készítése 	<ul style="list-style-type: none"> - együttműködés - példamutatás - hangolódás a téli ünnepekre
December	<ul style="list-style-type: none"> - az iskolai karácsonyi vásárra készülés - séta a városban: téli kirakatok - téli teremdekoráció - apró ajándékok készítése 	<ul style="list-style-type: none"> - a keresztény értékrend követése - Jézus születése - munka szeretete
Január	<ul style="list-style-type: none"> - elhasználódott befedők lecserélése a munkafüzetekről - jelmezek készítése a farsangi felvonulásra - internetes kézműves oldalak feltérképezése 	<ul style="list-style-type: none"> - szépérzék - kreativitás fejlesztése - önzetlenség - fegyelmezett életre való nevelés
Február	<ul style="list-style-type: none"> - jelmezek készítése a farsangi felvonulásra - Valentin napi meglepetés készítése - farsangi teremdekorációk készítése 	<ul style="list-style-type: none"> - szellemi önállóság - találékonyság - együttműködés
<p>- 02.28. Játszd újra! Újrahasznosítás útján készült tárgyak kiállítása a Déryné Kulturális Központban</p>		

Március	- tavaszi ajtódíszek készítése - Nőnap ajándék - húsvéti teremdekoráció készítése	- elkötelezettség - együttműködés - rendszeret - találékonyság
Április	- húsvéti ajtódíszek készítése - anyák napi ajándékok készítése	- szeretet, anya-gyermek kapcsolat - példamutatás
- 04.27. "Szárnyat igéz" amatőr természetfotók és preparátor munkák kiállítása a Városi Csokonai Könyvtárban		
Május	- újrahasznosítás: játékok készítése otthonra - gyermeknapi meglepetés az osztálytársaknak	- önfegyelem - példamutatás - szellemi önállóság
- 05.16 Látogatás a Szent István Római Katolikus Templomban		
Június	- éves munka értékelése - tervek a nyári szünetre	- önértékelés
- 06.13. Tűzoltó kiállítóterem megtekintése		

Az, hogy utolsó tanítási órára került a szakköröm, időpontban nagyon megfelelt a szülőknek is. Közülük még ugyanis többen személyesen hozzák – viszik gyermekeiket. Így, besétálnak – akár kisebb gyermekükkel együtt – 9. órára kézműveskedni, majd kicsengetés után már az egész család együtt mehet haza.

A Marista Mókusok facebook csoportunkról első osztályban a tanító párommal már készítettünk egy Jean -Baptiste Montagne pedagógiai innovációs pályázatot. Abban a csoport fenntarthatóságáról is írtunk, próbáltuk megtervezni, előrevetíteni a következő pár évet és most három év elteltével is a következőkre használjuk azt:

- büszkeségeink bemutatása
- hiányzó tanulók lemaradásának kiküszöbölése
- felzárkóztatás
- hétfégi szorgalmi feladatok küldése

- differenciálás
- információk közlése

Kedves Szülők ! Műsorváltás! 😊
Szakkörön ma kézműveskedni
fogunk, kiállításra egy hét múlva
megyünk ! 😊

Ez utóbbi nagyon fontos a szakkör szempontjából, mert már vasárnap délután és még hétfőn is kipoztolom itt a meghívómat a keddi összejevetelünkre. Aztán jönnek a reagálások, kérdések. Figyelem ki az, aki nem látta az üzenetemet, azokra még személyesen is ráírok. Sok szülőnek kell egy kis külön biztatás, egy személyes megkeresés (privát chat) után már biztosabban ráér. Az óra végeztével este – mintegy lezárásként - mindig megköszönöm nyilvánosan a résztvevőkről és a munkadarabjainkról készült szöveggel ellátott fotókkal a szülőknek, hogy együtt alkothattunk. A gyermekükről is nagyon szívesen látnak fotókat a különböző rendezvények vagy elismerések kapcsán, de látom, hogy arra is büszkék, amikor a róluk készült képek megjelennek a csoport oldalán.

Ebben a tanévben tehát az együtt alkotás mellett eljutottunk kiállításokra is. Már első alkalommal meglepő volt, hogy mennyire nyitottak, befogadók az új lehetőségekre a szülők. Többen mondták már mosolyogva, hogy jó otthonról kicsit kiszakadni, programokon részt venni és végre nem csak a háztartás vezetése és a gyermeknevelés jut nekik. Az anyukák több, mint fele nem rendelkezik ugyanis munkahellyel, tehát szinte mindig csak otthon vannak.

Szeptemberben Szűcs Sándor: Madárkereső királyfiak könyvének a bemutatóján vettünk részt, ahol hallgathattunk a könyvből részletet egy igazi mesemondó ízes előadásában, majd mesékhez készült illusztrációkat nézhettünk meg. Szakkörtagjaink között több, évek óta mesemondóversenyen induló gyermekünk is van, nekik különösen nagy élmény volt ez a kis előadás.

Tavasszal a Kunrózsa Csipkekör horgolt remekmű csipkéiben gyönyörködhettünk, majd betekintést nyerhettünk a csipkeverés tudományába is.

Újrahasznosítás céllal városunk óvodásai és óvodapedagógusai nagyszabású kiállítást szerveztek munkáikból a Déryné Művelődési központban. Érdekes és kipróbálásra váró ötleteket láthattunk arra, hogy mi mindent is lehet elkészíteni „hulladék” anyagokból. Talán egy következő alkalommal valamelyiket mi is meg tudjuk majd valósítani akár pont szakköri keretben.

Szintén a Földnapja volt az apropója a „Szárnycsőrű” fotókiállítás madarokról, és egy preparátor munkájával is megismerkedhettünk. Érdekes látványt nyújtottak a csupasz, csontváz madarak, mellettük a rengeteg eszköz, kisebb szerszám, amivel egy preparátor dolgozik.

Bízom benne, hogy még ebben a tanévben lesz olyan kiállítás, ami témájából adódóan és kifejezőmódjában is megfelelő lesz a mi negyedikes Mókusainknak. Sajnos a mi kis városunkban elég kevés lehetőség van erre.

Már csak másfél hónap van hátra ebből a tanévből. A közelgő gyermeknapra való tekintettel újrahasznosított alapanyagokból játékokat fogunk még készíteni.

Tervezek egy látogatást a Szent István Római Katolikus Templomba is, ahol iskolánk tanulói diákmisén szoktak részt venni, illetve az évnyitó és a tanévzáró misére is sor szokott kerülni. A szülők, bár ezekre a jeles eseményekre elkísérhetnék gyermekeiket, sajnos csekély létszámban szoktak megjelenni itt. Így most együtt az osztállyal teszünk majd egy sétát városunk főterén át, ami ilyenkor tavasszal pazar látványt nyújt a virágzó ágyásaival, zöldellő bokraival, fáival. Sokszor csak keresztül vágunk rajta és elfelejtünk gyönyörködni ebben a természetes szépségben. A katolikus templomban aztán lesz egy kis időnk elcsendesedni, körbe nézve megcsodáljuk ezt a már műemléknek számító templombelsőt és közben kapnak egy kis tájékoztatót is a bent látottakról. Majd legvégül mondunk egy imát Mária Jóanyánkhoz köszönetként, hogy négy tanévben együtt lehettünk az osztályunkkal és segítette műhelyünk működését is.

A tanév utolsó Marista Mókusok Műhelyén pedig egy évzáró, kötetlen beszélgetést tervezek azokkal a szülőkkel, akik egész évben megtiszteltek és időt szántak a szakköri foglalkozásaimra. Rengeteg fotó készült a közös munkáinkról, ezek levetítésével felidézzük majd a tanévet. Aztán kötetlen beszélgetés keretében szeretném kideríteni, a szülőket mi is hozta el hétről - hétre a foglalkozásokra, mi a véleményük a közös tevékenységünkről?

5.Elért eredmények, hatások

A Marista Mókusok Műhelye családi szakkör mindkét tanév elején több célt is kitűzött megvalósítandó feladatként, amiből azt gondolom, több is megvalósult (és még ezután is fog, hisz a tanévnek nincs még vége):

- fejlődtek a tanulók, szülők esztétikai érzéke, kifejező és problémamegoldó képességük, művészeti tudatosságuk, manuális készségük
- szülők, kistestvérek munkába bevonásával átérték a közös alkotás örömét
- szorosabb családi kötelékek kialakulása
- a szülők kikapcsolódhattak a szürke hétköznapjaikból, újból gyerekekké válhattak

- munka közbeni beszélgetéseink kapcsán közvetlen kapcsolatot tudtam kiépíteni a szülőkkel
- az egyébként egymással köztudottan ellenségeskedő szülők itt partnerei voltak egymásnak, gyakorolhatták az önkontrollt
- nyitottabbak lettek a képzőművészeti alkotások befogadására gyerekek és szülők egyaránt
- az újrahasznosított anyagok gyakori felhasználásával felhívtam a figyelmet a környezetvédelem fontosságára
- marista nevelési értékek és a keresztény hit átadása gyermek és szülő minőségi időt töltött együtt, hisz a munka folyamán figyeltek egymásra, beszélgettek egymással, segítettek egymásnak.

6.Fenntarthatóság

A Marista Mókusok Műhelye tulajdonképpen három éve működik úgy, hogy első évünkben a szülők csak közvetve voltak jelen, otthoni segítségük által.

Már két éve annak, hogy heti egy alkalommal az egyik szülő vagy akár többen is eljönnek gyermekükhöz az iskolába, hogy együtt legyünk, dolgozzunk, alkossunk vagy akár kiállítást nézzünk meg. Mi ez, ha nem fenntarthatóság? Nincs, annál jobb visszajelzés szakkörünk sikerére, mint amikor reggel kapom az üzeneteket a facebook osztály csoportba, vagy az utcán megszólítanak: „Lesz ma is szakkör, Edit néni?”

Jövő tanévtől már új osztályunk lesz, a Mókusok mennek 5.osztályba, tehát felsőbe. Ha lenne rá lehetőség, mert a tantárgyfelosztás úgy alakulna, szívesen kipróbálnám, hogy felső tagozatban tovább működhethetne – e a szakköröm a Marista Mókusaimmal? Lenne rá igénye a szülőknek, hogy az évekkel ezelőtt elkezdett közös munkálkodásunkat tovább folytassák még felső évfolyamon is?

De ha úgy alakul, a leendő elsős osztályomban is örömmel vágnék bele egy kézműveskedő családi szakkörbe. Talán, ha már egészen kiskorban, elsőben elkezdjük a közös munkánkat, ezeknek a szülőknek is természetessé válna ez a fajta módszer, és a családi szakkör biztosan nem érne véget negyedik évfolyamban.

7.Összegzés

Marista Mókusok Műhelye családi szakkör – ebben az elnevezésben tulajdonképpen röviden, tömören, minden benne van:

Marista: az egyszerűség, alázatosság, a szerénység, a folyamatos jelenlét jegyében végezzük munkánkat, tanítványainknak ezt közvetítjük – évek óta - a következetes nevelési elvek pedig kifejtik hatásukat.

Mókusok: ez a kedves elnevezés tanítványainkra – ami mindenkinek az egyforma saját kabalaállatára is vonatkozhat – a mi szemünkben tanítópárossal együtt még mindig fennáll, hiába már nagy negyedikesek. Egy végtelenül kedves, ragaszkodó, szerethető kiscsapat.

Műhelye: Jelen esetben ez olyan műhelymunka, ahol az általam kiadott tájékoztatás, bemutatás után önállóan, de akár szülői segítséggel, kollektív probléma megoldással végzik a feladatokat a csoport résztvevői.

családi szakkör: jelen lehet a Mókus családja (szülők, kistestvér, keresztszülő, nagyszülő – ezekre volt példa) és egy tanórától kötetlenebb foglalkozási formában dolgoztunk együtt. Barátságos a légkör, kézműveskedés közben a legkülönbözőbb témákat, akár problémákat is meg tudunk vitatni, mint egy igazi, egymásra odafigyelő, egymást segíteni akaró családban.